

Fundamentele veranderingen vertaald naar vandaag

**NATIONAAL
VERKEERSKUNDECONGRES 2017
1-2 NOVEMBER | ZWOLLE**

Ontmoet, ervaar, deel, leer en
discussieer mee op het NVC

Deel uw ervaring
@ #NVC2017

Wat neemt u mee?

Partners van het Nationaal verkeerskundecongres 2017:

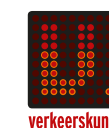

Welkom op het Nationaal verkeerskundecongres,

Wij heten u van harte welkom op hét jaarlijks kennis-en ontmoetingsevenement voor verkeerskundigen en mobiliteitsprofessionals. Ook dit jaar brengt de organisatie in samenwerking met gastheer provincie Overijssel en gemeente Zwolle op 1 én 2 november kennis(sen) bij elkaar. Op woensdag 1 november maakt u kennis met de mobiliteit van de provincie tijdens een van drie inspirerende middagexcursies. In de avond schuift u met vakgenoten aan bij het NVC-diner.

Op donderdag 2 november staat het thema 'fundamentele veranderingen' centraal. Samen met u vertalen wij deze fundamentele veranderingen naar uw werk van vandaag. U krijgt een vernieuwd programma aangeboden met: een interactief plenair programma, de verkeerskundemonitor, inspirerende keynotes die ingaan op veranderingen (transities) op gebied van mobiliteit, leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid, een divers aanbod van 40 verdiepingssessies en volop gelegenheid om te netwerken, visies te delen en mee te discussiëren. Zodat u met nieuwe inzichten, kennis en handvatten weer huiswaarts gaat, voorbereid op de toekomst van uw vakgebied.

Veel plezier gewenst!

Precongres 1 november

Overzicht van de dag:

14.00 uur | Ontvangst in de Nieuwe Buitensociëteit Zwolle

14.30 uur | Start beleefprogramma met keuze uit drie excursies:

- Mee met de wegininspecteur
- Bezoek aan IJsseldelta bij Kampen
- Stadsexcursie Zwolle

18.30 uur | Start Nationaal verkeerskundediner met de uitreiking van de Nationale Verkeerskundeprijs voor de beste scriptie van de afgelopen twee jaar, uitgereikt door Wim van Tilburg (CROW)

22.00 uur | Einde Nationaal verkeerskundediner

Nationaal verkeerskundecongres 2 november in de Nieuwe Buitensociëteit Zwolle

Donderdag 2 november staat in teken van fundamentele veranderingen. Tijdens het plenaire programma onder leiding van Bas Govers (Goudappel Coffeng) vertalen we de fundamentele veranderingen in uw vakgebied naar uw werk van vandaag en morgen. Inspirerend en praktisch tegelijk.

Er wordt ingezoomd op transities in mobiliteit in het algemeen en in de kerngebieden bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in het bijzonder door: Derk Loorbach (Erasmus Universiteit Rotterdam), Daan Zandbelt (Rijksadviseur), Dirk Jan de Bruijn (De Innovatiecentrale) en Peter van der Knaap (SWOV). U krijgt actuele kennis, cijfers en inzichten aangeboden. En door middel van stellingen en discussiemomenten deelt u uw visie en ervaringen met uw vakgenoten.

Verdiepingssessies

In de middag stelt u uit het aanbod van 40 verdiepingssessies uw eigen kennisprogramma samen. In de sessies komen de beste 20 papers van 2017 aan bod, de belangrijkste actualiteiten (klimaat, toegankelijkheid, wegontwerp, verkeersmodellen) en een aantal transitie sessies – die de vertaalslag van het ochtendprogramma maken naar uw specifieke werkveld – én verdiepingssessies waarin uiteenlopende vakinhoudelijke onderwerpen met u besproken worden. Verder in deze congresbundel vindt u de alle informatie rondom de sessies en het programma.

Programma Nationaal verkeerskundecongres 2017

9.45 uur Plenair	Opening van de dag door dagvoorzitter Bas Govers (Goudappel) en Lindy Molenkamp (Provincie Overijssel) Transitie in mobiliteit Derk Loorbach (Erasmus Universiteit Rotterdam) Transitiethema 1: Leefbaarheid Daan Zandbelt (Rijksadviseur)								9.45 uur Plenair
11.10 uur Verdiepings-sessies ronde 1	Zaal 3 In het belang van de klant; Meer regie over mobiliteitsdiensten Frits Touw, Roxane van der Laan en Dirk-Jan de Haan (Enigma Consulting Mobility) (Papersessie, thema: De Verkeerskundige)	Zaal 7 Toepassingsmogelijkheden Fietsstraten Hans Godefrooij (DTV Consultants) en Robert Hulshof (CROW-Fietsberaad) (Papersessie, thema: Stad)	Zaal 11 Jongeren en de smartphone op de fiets; Werkt gedragsbeïnvloeding? Thijs Homan (Arcadis Nederland) i.s.m. ministerie IenM Genomineerd beste bijdrage (Papersessie, thema: Gedrag)	Zaal 12 Nieuwe evaluatiemethodiek voor in-car adviesdiensten: Effectanalyses op mesoniveau Michael van Egeraat (provincie Noord-Brabant), Marcel Schoenmakers (Bureau Onderweg), Jan-Willem van der Pas (DTV Consultants) en Pierre van Veggel (Van Veggel Mobiliteitsadvies (Papersessie, thema: ITS)	Zaal 13/14 (één zaal) Klimaatadaptatie in Deventer - een klimaatbestendige stad - jouw bijdrage vanuit de verkeerskunde Marleen Hovens (CROW), Arnout van den Burg en Else Tutert (gemeente Deventer)	Zaal 15/16 (één zaal) Transitie in mobiliteitsbeleid Pieter Arends (Twynstra Gudde)	Zaal 17/18 (één zaal) Goed straatontwerp tegen terrorismedreiging Dick van Veen (Mobycon)	Zaal 19/20/21 (één zaal) Smart Mobility Bertjan de Boer (Advin)	11.10 uur Verdiepings-sessies ronde 1
11.45 uur Plenair	Transitiethema 2: Bereikbaarheid Dirk Jan de Bruijn (De Innovatiecentrale)								11.45 uur Plenair
12.15 uur	Lunch								12.15 uur
13.00 uur Verdiepings-sessies ronde 2	Zaal 3 Gemeente als speler in de keten Robin Kleine en Hélène van Heijningen (Mobycon) (Papersessie, thema: De Verkeerskundige)	Zaal 7 Eerste klas op de Binnenstadsas Erik Berghuis (NHL Hogeschool) (Papersessie, thema: Stad)	Zaal 11 Afleiding in het verkeer: kan Smart Mobility er nog bij? Ilse Harms (Connecting Mobility), Matthijs Dicke (Goudappel Coffeng) en Eric de Kievit (Gemeente Amsterdam) (Papersessie, thema: Gedrag)	Zaal 12 Knelpuntenanalyses Noord-Brabant: een objectieve meetlat als basis voor regionale samenwerking Geert van der Heijden (Royal HaskoningDHV), Yvonne van Velthoven-Aarts en Gert Sanders (Provincie Noord-Brabant) (Papersessie, thema: ITS)	Zaal 13/14 Transitie in weggebruik, van chasseur naar passagier Chris Hottentot en Dennis Aarts (ANWB)	Zaal 15/16 Stedelijke bereikbaarheid Marco van Burgsteden (CROW)	Zaal 17/18) De all-in-one VMAAS oplossing voor een bereikbare stad Martijn Elting (Sweco)	Zaal 19/20/21 Keuze voor fiets en voetganger in Utrecht: aanpak voor de kwaliteitsimpuls van de Westelijke Stadsboulevard Tineke Mateboer en Christiaan Kwantes (Goudappel)	13.00 uur Verdiepings-sessies ronde 2
13.35 uur Verdiepings-sessies ronde 3	Zaal 3 Als je mensen centraal zet, gaat het om hun geluk Hans Stevens (De Verkeers-onderneming) Genomineerd beste bijdrage (Papersessie, thema: De Verkeerskundige)	Zaal 7 Verdwijnend verkeer – Wat willen we er mee? Stefan Talen, Tanja Vonk (TNO) en Gerard Martens (Arane Adviseurs) (Papersessie, thema: Stad)	Zaal 11 Smartphonegebruik in de auto: de sociale norm Kevin Liebrecht, Robin Maatjes (Windesheim Zwolle) en Dennis Aarts (ANWB) (Papersessie, thema: Gedrag)	Zaal 12 Kunnen wegwagensystemen al door in-carsystemen vervangen worden? Henk Taale (Rijkswaterstaat en TU Delft), Isabel Wilmink en Fieke Beemster (TNO) (Papersessie, thema: ITS)	Zaal 13/14 Transitie in toegankelijkheid Frans Bekhuis (CROW) & Joke Stoffelen (Zorgbelang - Gelderland)	Zaal 15/16 Toekomstbestendige parkeernormen Hillie Talens (CROW)	Zaal 17/18) Innovatie in het OV: Vingeroefeningen om het openbaar vervoer anders vorm te geven Frans Gommers (XTNT)	Zaal 19/20/21 Overweg kunnen met veilig werken aan het spoor Adriaan Walraad (Antea Group) en Erik van Norden (Strukton)	13.35 uur Verdiepings-sessies ronde 3
14.10 uur Plenair	Transitiethema 3: Veiligheid Peter van der Knaap (SWOV)								14.10 uur Plenair
14.45 uur	Pauze								14.45 uur
15.15 uur Verdiepings-sessies ronde 4	Zaal 3 Een risicogestuurde aanpak: wat is daarvoor nodig? Wilma Slinger (CROW), Andrew Piso (gemeente Eemsmond) en Ronald van der Hoek (gemeente Uithoorn) (Papersessie, thema: De Verkeerskundige)	Zaal 7 Twijfels aan de grondslagen van Duurzaam Veilig Max van Kelegom, Ruurd Groot en Mieke Groot (Verkeer-Zien) Genomineerd beste bijdrage (Papersessie, thema: Stad)	Zaal 11 Aanpak Verkeersonveiligheid, smartphonegebruik onder jonge fietsers Job Nauta (Nationale Politie) (Papersessie, thema: Gedrag)	Zaal 12 Automatische voertuigen en implicaties voor de infrastructuur Peter Morsink, Natalia Groenewold (Royal HaskoningDHV) en Martijn Bruil (Provincie Gelderland (Papersessie, thema: ITS)	Zaal 13/14 Transitie in wegontwerp en in verkeerskunde Alex van Loon (VIO) & Otto Schepers (KIVI)	Zaal 15/16 Transitie in verkeersmodellen Erik de Romph (TNO) & Will Clerx (gemeente Rotterdam)	Zaal 17/18) Divergerende Diamant aansluiting A2 - N230 Jaap-Jan Bekkink (Bono Traffics) en Marc Klinkers (provincie Utrecht)	Zaal 19/20/21 Skills Garden Gert Jan Hanckmann (Kragten)	15.15 uur Verdiepings-sessies ronde 4
15.45 uur Verdiepings-sessies ronde 5	Zaal 3 'Are you getting it?' Vier persona's voor de verkeerskundige van morgen Ron Bos (gemeente 's-Hertogenbosch), Rob Temme (gemeente Breda) en Koen van Waes (gemeente Tilburg (Papersessie, thema: De Verkeerskundige)	Zaal 7 Walkonomics: de baten van investeren in lopen Martijn Lelieveld (Decisio), Annemieke Molster (Molster Stedenbouw) en Emile Oostenbrink (CROW) (Papersessie, thema: Stad)	Zaal 11 Het effect van educatie op mobiel telefoongebruik bij fietsende scholieren Tessa Witteveen (Stichting Bevordering Verkeerseducatie) (Papersessie, thema: Gedrag)	Zaal 12 Voorrangplein lijkt groene basis voor zelfrijdende auto Henk Tromp (MOVE Mobility) (Papersessie, thema: ITS)	Zaal 13/14 Benut de voordelen van rijtaakondersteunende systemen Evert Klem (Royal HaskoningDHV)	Zaal 15/16 Transitie in verkeersmodellen Robin Huizenga (PTV Groep)	Zaal 17/18) Google Maps gebaseerd verkeerstoel ODIQ Sander Buningh (BAM Infraconsult) Jeffrey Benning (Google Maps Nederland, Localyse)	Zaal 19/20/21 Verkeersontwerp en verkeersgedrag Gerard Tertoolen en Joep Lax (XTNT)	15.45 uur Verdiepings-sessies ronde 5
16.20 uur Plenair	Wrap up van transitie								16.20 uur Plenair
17.00 uur	Borrel								17.00 uur

RONDE 1 | 11.10 uur

Zaal 3

- **In het belang van de klant; Meer regie over mobiliteitsdiensten**

Frits Touw, Roxane van der Laan en Dirk-Jan de Haan (Enigma Consulting Mobility)

Het mobiliteitsgedrag in onze samenleving verandert ingrijpend. Door het besef dat we zorgvuldig moeten omgaan met onze aarde streven we naar duurzaamheid. Ook de toenemende digitalisering van de infrastructuur en een groeiend aantal alternatieven zorgen voor verandering in mobiliteitspatronen. We zullen de klant centraal moeten stellen want het succes van de nieuwe mobiliteitsketens is afhankelijk van de acceptatie door de klant.

Zaal 7

- **Toepassingsmogelijkheden Fietsstraten**

Hans Godefrooij (DTV Consultants) en Robert Hulshof (CROW-Fietsberaad)

In 2016 heeft CROW-Fietsberaad een discussienotitie fietsstraten gepresenteerd. In opdracht van CROW-Fietsberaad heeft DTV Consultants de voorlopige aanbevelingen uit de discussienotitie, voor wat betreft intensiteiten, rijbaanbreedtes en profielindelingen, in de praktijk getoetst. De resultaten van het onderzoek leiden tot aanbevelingen over de gewenste inrichting van fietsstraten bij verschillende intensiteiten of, andersom, tot aanbevelingen voor een maximaal toelaatbare intensiteit bij een bepaalde inrichting. Op basis van deze aanbevelingen worden de discussienotitie van CROW-Fietsberaad en de aanbevelingen daarin aangescherpt.

Zaal 11

- **Jongeren en de Smartphone op de fiets; Werkt gedragsbeïnvloeding?**

Thijs Homan (Arcadis Nederland) i.s.m. ministerie IenM

Toenemend smartphonegebruik onder fietsende jongeren zorgt voor gevaarlijke situaties. In dit onderzoek worden acht interventies onder de loep genomen, gericht op verantwoord smartphonegebruik door jongeren op de fiets. Daarbij wordt gekeken naar de kwaliteit en effectiviteit. Het onderzoek toont aan dat de kwaliteit van de opzet van de verschillende interventies hoog is en veel verschillende beïnvloedingsprincipes in de interventies worden gebruikt.

Zaal 12

- **Nieuwe evaluatiemethodiek voor in-car adviesdiensten: Effectanalyses op mesoniveau**

Michael van Egeraat (provincie Noord-Brabant), Marcel Schoenmakers (Bureau Onderweg), Jan-Willem van der Pas (DTV Consultants) en Pierre van Veggel (Van Veggel Mobiliteitsadvies)

De ontwikkelingen in connected en coöperatieve technologie openen de weg voor nieuwe in-car adviesdiensten. De spookfilediensten, ontwikkeld in het project Spookfiles A58, zijn daar een mooi voorbeeld van. De vraag is alleen: hoe bepaal je of een dienst het beoogde effect heeft? In deze bijdrage bespreken de auteurs aan de hand van de pilot met en de Proof of Concept van de spookfilediensten hoe de analysemethodiek werkt.

Zaal 13/14 (één zaal)

- **Klimaatadaptatie in Deventer - een klimaatbestendige stad, jouw bijdrage vanuit de verkeerskunde**

Marleen Hovens (CROW), Arnout van den Burg en Else Tutert (gemeente Deventer)

Meer regen, meer hitte. Hoe maken we de stad klimaatbestendig? In Deventer zijn de problemen rond wateroverlast en droogte onderzocht en worden er maatregelen genomen. Maar dat is toch het werk van de collega's beheer? Nee dus, ook jij vanuit je verkeerskundige discipline hebt een rol om de stad klimaatbestendig te maken. Arnout en Else nemen je mee in de Deventer aanpak. Geen kant en klaar recept, maar wel ingrediënten waar jij morgen mee aan de slag kan. Maar ook Deventer loopt tegen een aantal dilemma's aan, samen met de deelnemers bespreken ze deze dilemma's aan de hand van een aantal stellingen. Wat is belangrijker: comfort en ruimte voor de e-bike en speedpedelec of minder wateroverlast?

Zaal 15/16 (één zaal)

- **Transitie in mobiliteitsbeleid**

Pieter Arends (Twynstra Gudde)

Het goed anticiperen van de overheid op innovaties is ingewikkeld, omdat je niet weet wat er op je afkomt. Reageren op nieuwe ontwikkelingen oogt daarmee nogal eens als crisismanagement. Voorbeelden zijn de introductie van Uber en de stallingsproblematiek van deelfietsen in Amsterdam.

Ook worstelen overheden met hun rol in innovaties; ligt dat niet bij de markt? Daarom is het belangrijk zicht te hebben op nieuwe ontwikkelingen en een toekomstbeeld te vormen zodat via backcasting inzichtelijk wordt hoe op nieuwe ontwikkelingen te anticiperen.

Zaal 17/18 (één zaal)

- **Goed straatontwerp tegen terrorismedreiging**

Dick van Veen (Mobycon)

De verschrikkelijke aanslagen met voertuigen op voetgangers die het nieuws domineren laten ook een andere kant zien: Wat zijn de mogelijkheden van verkeersontwerpers om hier iets aan te doen? Dick van Veen gaat in op verschillende ontwerpbenaderingen, waaronder Shared Space en woonerven, en stelt oplossingen voor.

Zaal 19/20/21 (één zaal)

- **Smart Mobility**

Herbert Ticheloven en Bertjan de Boer (Advin)

De verwachtingen rond Smart Mobility liggen hoog. De kenners buitelen over elkaar heen om te laten zien wat de toekomst gaat brengen. De toekomst is fantastisch. Maar welke problemen worden nu al opgelost door Smart Mobility? En misschien nog wel belangrijker: welke problemen lost Smart Mobility voorlopig nog even niet op? Wat zijn de issues die we (productenleveranciers, dienstaanbieders, beleidsmakers, adviseurs) met elkaar moeten oplossen omdat Smart Mobility dat voorlopig niet gaat doen?

RONDE 2 | 13.00 uur

Zaal 3

- **Gemeente als spreker in de keten**

Robin Kleine en Hélène van Heijningen (Mobycon)

Ketenmobiliteit levert een bijdrage aan onder andere bereikbaarheid en duurzaamheid. Ontwikkelingen op het gebied van technologieën, duurzaamheid en openbaar vervoer geven aanleiding om ketenmobiliteit naar een hoger niveau te tillen. De centrale vraag in dit paper luidt dan ook: "Welke rollen kunnen, willen en/of moeten gemeenten innemen binnen de keten, waar de regie veelal wordt gevoerd door andere partijen en de uitvoering versnipperd is?"

Zaal 7

- **Eerste klas op de Binnenstadsas**

Erik Berghuis (NHL Hogeschool)

Afstudeerrapportage over een mogelijk alternatieve en toekomstvast invulling van de Binnenstadsas, de ov-corridor van Utrecht CS naar USP, Utrecht Science Park. Hoe kan de ov-corridor nu worden geüpgraded zodat straks geen bereikbaarheidsprobleem ontstaat? Extra complicatie is het feit dat er weinig ruimte beschikbaar is, vooral binnenstedelijk.

Zaal 11

- **Afleiding in het verkeer: kan Smart Mobility er nog bij?**

Ilse Harms (Connecting Mobility), Matthijs Dicke (Goudappel Coffeng) en Eric de Kievit (Gemeente Amsterdam)

Smart Mobility levert in potentie een positieve bijdrage aan doorstroming en verkeersveiligheid. Maar deze diensten vragen aandacht en daardoor staat verkeersveilig gebruik ervan onder druk. Actie is nodig om de verkeersveiligheid te waarborgen, maar zonder het kind met het badwater weg te gooien. Op basis van literatuuronderzoek geven de auteurs aanbevelingen over gewenst gedrag van de verkeersdeelnemer. Als diensten het gewenste gedrag ondersteunen leidt dit tot een verkeersveilige introductie van Smart Mobility.

Zaal 12

- **Knelpuntenanalyses Noord-Brabant: een objectieve meetlat als basis voor regionale samenwerking**

Geert van der Heijden (Royal Haskoning-DHV), Yvonne van Velthoven-Aarts en Gert Sanders (Provincie Noord-Brabant)

In de provincie Noord-Brabant worden sinds 2012 op regelmatige basis knelpuntenanalyses uitgevoerd om de verkeersafwikkeling op het regionale wegennet te beoordelen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van reistijd- en snelheidsdata die wordt ingewonnen door NDW. In samenwerking met Royal HaskoningDHV zijn een flexibele methodiek en een gebruiksvriendelijke tool ontwikkeld om de data te analyseren.

Zaal 13/14 (één zaal)

- **Transitie in weggebruik, van chauffeur naar passagier**

Chris Hottentot (ANWB) en Dennis Aarts (ANWB)

Als we de media en sommige fabrikanten moeten geloven dan rijdt de zelfrijdende auto al op de weg. Maar is dat echt zo? En wat betekent dit voor de huidige weggebruikers? Welke verwachtingen hebben zij bij de rijkhulpsystemen? De ANWB heeft met diverse partners, verschillende systemen onder de loep genomen en vertelt over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor weggebruikers.

Zaal 15/16 (één zaal)

- **Stedelijke bereikbaarheid**

Marco van Burgsteden (CROW)

Van Burgsteden zal aan de hand van verschillende voorbeelden in Nederland laten zien waarom het belangrijk is om deugdelijk onderzoek te integreren in het dagelijks werk van de verkeersprofessional. Hoe kun je monitoring en evaluatietechnieken beter inpassen om de stad beter bereikbaar te maken?

Zaal 17/18 (één zaal)

- **De all-in-one VMAAS oplossing voor een bereikbare stad**

Martijn Elting (Sweco)

De all-in-one VMAAS oplossing houdt je stad bereikbaar, leefbaar en veilig in reguliere situaties en tijdens evenementen en werk in uitvoering.

Zaal 19/20/21 (één zaal)

- **Keuze voor fiets en voetganger in Utrecht: aanpak voor de kwaliteitsimpuls van de Westelijke Stadsboulevard**

Tineke Mateboer en Christiaan Kwantes (Goudappel)

Utrecht noemt als ambitie in het Mobiliteitsplan: ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid moeten belangrijker gemaakt worden en er moet meer ruimte komen voor de fietser en voetganger. Door de Westelijke Stadsboulevard (een traject van 4 km midden in de stad) herin te richten wordt hier een uitwerking aan gegeven: alleen bestemmingsverkeer voor de auto wordt gefaciliteerd. Dat vereist een gecombineerde aanpak van fysieke herinrichting, mobiliteitsmanagement en vraagbeïnvloeding en dynamisch verkeersmanagement. De auteurs geven een inkijkje in dit ambitieuze project en de verkeerskundige uitgangspunten en achterliggende berekeningen.

RONDE 3 | 13.35 uur

Genomineerd Beste Bijdrage 2017

Zaal 3

- **Als je mensen centraal zet, gaat het om hun geluk**

Hans Stevens (De Verkeersonderneming) of Stephanie Akkaoui-Hughes (Engelstalig)

Wanneer we de mens centraal zetten in het mobiliteitsbeleid, dan gaat het niet alléén over economische mobiliteit, maar ook over culturele én sociale mobiliteit. Dan reizen we allemaal van A naar B, we ervaren en beleven mobiliteit, en gebrek aan mobiliteit staat 'gelukkig zijn' niet in de weg. We spreken dan van mobiliteitsgeluk. De Mobiliteitsgeluk-Index geeft inzicht of en hoe dit geluk wordt ervaren en waar interventies nodig zijn.

Zaal 7

- **Verdwijnend verkeer – Wat willen we er mee?**

Stefan Talen en Tanja Vonk (TNO) en Gerard Martens (Arane Adviseurs)

Door gebrek aan kennis worden de verwachte knelpunten in verkeersmodellen vaak overschat: in de praktijk blijkt er minder verkeer te zijn, er is verkeer 'verdwenen'. Voor de gemeenten vormt dit een drempel en uitdaging in zowel de besluitvorming als de communicatie richting betrokkenen. Ook bij grootschalige wegwerkzaamheden met langdurige, substantiële hinder wordt, niet alleen door gemeenten, het fenomeen van verdwijnend verkeer waargenomen.

Zaal 11

- **Smartphonegebruik in de auto: de sociale norm**

Kevin Liebrecht, Robin Maatjes (Windesheim Zwolle) en Dennis Aarts (ANWB)

Smartphonegebruik in de auto wordt regelmatig genoemd als oorzaak van de stijging van het aantal verkeersdoden en -gewonden. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat afleiding door de smartphone zorgt voor een grotere ongevalskans. In dit onderzoek is de sociale norm onderzocht door 747 mensen te enquêteren. De belangrijkste conclusies worden gepresenteerd.

Zaal 12

- **Kunnen wegkantsystemen al door in-carsystemen vervangen worden?**

Henk Taale (Rijkswaterstaat en TU Delft), Isabel Wilminck en Fieke Beemster (TNO)

Met de opkomst van in-carsystemen kunnen er steeds meer functies van wegkant-systemen in de auto gebracht worden. Tenminste, dat is momenteel de verwachting en ook dat dus in de nabije toekomst veel wegkantssystemen gedeeltelijk of geheel overbodig worden. Daarom is het vanuit financieel oogpunt, maar uiteraard ook vanuit verkeerskundig oogpunt interessant om te bekijken welke wegkantssystemen op korte termijn weggehaald kunnen worden.

Zaal 13/14 (een zaal)

• Transitie in toegankelijkheid

Frans Bekhuis (CROW) & Joke Stoffelen (Zorgbelang - Gelderland)

Toegankelijkheid is voor iedereen en toegankelijkheid is een voorwaarde voor een inclusieve samenleving. Daarvoor moeten het mobiliteitssysteem en de openbare ruimte goed toegankelijk zijn voor iedereen.

Zaal 15/16 (een zaal)

• Toekomstbestendige parkeernormen

Hillie Talens (CROW)

Op diverse manieren, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde, wordt de behoefte aan parkeerruimte en het gebruik van parkeerruimte voor zowel auto's als fietsen beïnvloed. Daarnaast wordt steeds meer waarde gehecht aan de (verblijfs)kwaliteit van de openbare ruimte. Tijdens de sessie wordt een sneak preview gegeven van de nieuwe parkeercijfers. Tevens wordt samen met de aanwezigen verkend welke invloedfactoren nu al gebruikt worden bij de vertaling naar parkeernormen en hoe groot die invloed wordt geschat.

Zaal 17/18 (een zaal)

• Innovatie in het OV: Vingeroefeningen om het openbaar vervoer anders vorm te geven

Frans Gommers (XTNT)

De provincie Gelderland experimenteert, net als veel andere vervoersautoriteiten, met nieuwe vormen van openbaar/collectief vervoer. Doel is om meer grip te krijgen op de manier waarop het openbaar vervoer slimmer kan worden vormgegeven, met name op tijden en plaatsen waar 12 meter bussen geen soelaas (meer) bieden. Nieuwe technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen bieden hiertoe volop kansen.

Wij lichten een tipje van de sluier op: wat is ervoor nodig om deze nieuwe diensten te realiseren.

Zaal 19/20/21 (een zaal)

• Overweg kunnen met veilig werken aan het spoor

Adriaan Walraad (Antea Group) en Erik van Norden (Strukton)

Werkzaamheden aan het spoor gaan vaak gepaard met aan- en afvoer van zwaar materieel, machines en bouwmaterialen. Daarnaast is er tijdens de wisseling van shifts het nodige personenverkeer. Dikwijls loopt de aan- en afvoer via terreinen van de spoorwegbeheerder of worden tijdelijke inzetplaatsen aangelegd, maar vaak worden openbare overwegen gebruikt als inzetplaats of als toegang tot het spoor. Om veilig te kunnen werken is het allereerst nodig dat de spooraanwoner en de wegbeheerder al in een vroeg stadium een goede onderlinge afstemming bereiken.

RONDE 4 | 15.15 UUR

Zaal 3

• Een risicogestuurde aanpak: wat is daarvoor nodig?

Wilma Slinger (CROW), Andrew Piso (gemeente Eemsmond) en Ronald van der Hoek (gemeente Uithoorn)

CROW is in opdracht van Rijkswaterstaat en het ministerie van I&M met SWOV en een zestal gemeentes in proeftuinen aan de slag om te ervaren waar gemeenten tegenaan lopen als ze een risico-indicator als snelheid inzetten voor het stellen van prioriteiten in de verkeersveiligheidsaanpak.

Zaal 7

• Twijfels aan de grondslagen van Duurzaam Veilig

Max van Kelegom, Ruurd Groot en Mieke Groot (Verkeer-Zien)

Het als eenvoudig en vanzelfsprekend bedoelde Duurzaam-Veilig-stelsel blijft problemen vertonen. Verkeer-Zien concludeert na vijf jaar onderzoek dat het tijd is om na te gaan of we met Duurzaam Veilig wel duurzaam op de goede weg zijn.

Zaal 11

• Aanpak Verkeersonveiligheid, smartphonegebruik onder jonge fietsers

Job Nauta (Nationale Politie)

Voor zijn opleiding tot bachelor politiekundige heeft Nauta de kans gehad in het kader van het vak verkeersveiligheid een plan van aanpak te maken over een relevant en actueel verkeersveiligheidsvraagstuk. Daarbij heeft hij zich verdiept in een verklaring en mogelijke oplossingen voor het probleem afleiding door smartphonegebruik onder jonge fietsers.

Zaal 12

• Automatische voertuigen en implicaties voor de infrastructuur

Peter Morsink, Natalia Groenewold (Royal HaskoningDHV) en Martijn Bruil (Provincie Gelderland)

Begin 2017 zijn de Provincie Gelderland en Royal HaskoningDHV samen met diverse andere partijen gestart met het project Interregional Automated Transport (IAT). Binnen dit INTERREG project worden technieken voor automatisch rijden op verschillende plaatsen getest. Daartoe ontwikkelt Royal HaskoningDHV een checklist, te beginnen met de fysieke infrastructuur (wegontwerp en -inrichting). Deze checklist geeft de benodigde inzichten om kenmerken van de shuttle en de infrastructuur goed op elkaar af te stemmen.

Zaal 13/14 (een zaal)

• Transitie in wegontwerp en in verkeerskunde

Alex van Loon (VIO) & Otto Schepers (KIVI)

Beide vakverenigingen KIVI (verkeerskunde) en VIO (wegontwerp) zoeken elkaar op en gaan met de zaal in gesprek over de samenhang tussen beide vakgebieden, de ontwikkelingen die hen raken, hoe hierop kan worden geanticipeerd en hoe de beide vakgebieden elkaar kunnen versterken in de opgaven en ambities van de toekomst.

Zaal 15/16 (een zaal)

• Transitie in verkeersmodellen

Erik de Romph (TNO) & Will Clerx (gemeente Rotterdam)

Bijna alle grote steden in Nederland staan voor een aantal grote transitities. Een verdere toename van het aantal inwoners, verdich-

ting, vergrijzing en tegelijkertijd de belofte van nieuwe technologie, zoals bv autonome voertuigen en shared vehicles. Hoe kunnen ze hierop anticiperen en welke tools hebben ze daarvoor nodig?

Zaal 17/18 (een zaal)

• Divergerende Diamant aansluiting A2 - N230

Jaap-Jan Bekkink (Bono Traffics) en Marc Klinkers (provincie Utrecht)

Jaap Jan Bekkink en Marc Klinkers spreken over ontwerpvragestukken en DDI-oplossingen.

Zaal 19/20/21 (een zaal)

• Skills Garden

Gert Jan Hanckmann en Tommy van den Dungen (Kragten)

Skills garden, een nieuwe methodiek om de buitenruimte zo in te richten dat mensen er als vanzelf veelzijdig gaan bewegen. Dat wil zeggen: gaan springen, hinkelen, rennen, klimmen, rekken, strekken, gooien, vangen, balanceren, noem maar op. Deze manier van inrichting van de openbare ruimte wordt toegepast door adviesbureau Kragten in samenwerking met ASM. In deze sessie wordt de methodiek toegelicht.

RONDE 5 | 15.45 UUR

Zaal 3

• 'Are you getting it?' Vier persona's voor de verkeerskundige van morgen

Ron Bos (gemeente 's-Hertogenbosch), Rob Temme (gemeente Breda) en Koen van Waes (gemeente Tilburg)

Mobiliteit en het vakgebied van de verkeerskundige veranderen continu als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. In deze sessie stellen de sprekers de invloed van ICT op mobiliteit centraal omdat zij denken dat ICT een fundamentele en disruptieve impact gaat hebben op het vak.

Zaal 7

• Walkonomics: de baten van investeren in lopen

Martijn Lelieveld (Decisio), Annemieke Molster (Molster Stedenbouw) en Emile Oostenbrink (CROW)

Investeren in een voetgangsvriendelijke omgeving blijkt baten op te leveren op het

gebied van bereikbaarheid, gezondheid en zorg, lokale economie en toerisme, leefbaarheid en ruimtebeslag. De behoefte om te investeren in lopen neemt toe bij gemeenten en daarmee ook de behoefte aan het concreet maken van de baten en de kosten van die investeringen. Echter: de kennis die nodig is om gemeenten daarbij te kunnen helpen is nog onvoldoende beschikbaar.

Zaal 11

• Het effect van educatie op mobiel telefoongebruik bij fietsende scholieren

Tessa Witteveen (Stichting Bevordering Verkeerseducatie)

Gedurende een observationeel onderzoek zijn rond de 350 scholieren driemaal geobserveerd tijdens het fietsen. Hierbij zijn de leerlingen geteld die met oordopjes in hun oren fietsten en/of een mobiel in hun hand hadden. Hierbij zijn significante verschillen gevonden tussen de percentages leerlingen die geen gebruik maakten van afleidende apparatuur op de fiets tussen het eerste observatiemoment in vergelijking tot het tweede en derde observatiemoment.

Zaal 12

• Voorrangsplein lijkt groene basis voor zelfrijdende auto

Henk Tromp (MOVE Mobility)

Het voorrangsplein in het concept 'Langzaam rijden gaat sneller' is inmiddels ontdekt door zo'n 10% van de gemeenten. Startend in Den Haag en Hilversum is het voorrangsplein omarmd door o.a. Heerhugowaard, Hoofddorp, Arnhem en Utrecht. Door het pleintje wordt bespaard op reistijd (ook voor fietsers), emissies en ongevallen. Een nieuw besef is dat het pleintje de introductie van de zelfrijdende auto vergemakkelijkt.

Zaal 13/14 (een zaal)

• Benut de voordelen van rijtaakondersteunende systemen

Evert Klem (Royal HaskoningDHV)

Van rijtaakondersteunende systemen en zelfrijdende auto's wordt veel verwacht. Aan de horizon lonkt het perspectief waarbij veiligheid en doorstroming sterk verbeterd lijken te zijn. Maar er spelen nog veel onzekerheden. Hoe benutten we de voordelen die de systemen nu al kunnen bieden en wat is nodig om het rendement te optimaliseren?

Zaal 15/16 (een zaal)

• Transitie in verkeersmodellen

Robin Huizenga (PTV Groep)

Onze verplaatsingsgedrag verandert en wordt met het jaar complexer. Vele vigerende Nederlandse verkeersmodellen kunnen hier maar beperkt in meegaan en gaan steeds verder van de werkelijkheid afstaan, de betrouwbaarheid staat onder druk. Wil u daar nog beleid en investeringen op baseren? Nee, toch! Volg onze presentatie zie dat de oplossing eenvoudig, al beschikbaar en toekomstbestendig is.

Zaal 17/18 (een zaal)

• Google Maps gebaseerd verkeerstool ODIQ

Sander Buningh (BAM Infraconsult) Jeffrey Benning (Google Maps Nederland, Localyse)

ODIQ is een unieke verkeersinformatietool op basis van Google Maps en laat toe om bereikbaarheid en mobiliteit nog eenvoudiger, intelligenter en sneller te monitoren. Bedrijven zoals BAM Infra, Traffic Service Nederland en de gemeente Breda bevestigden al dat ODIQ een grote meerwaarde is om de bereikbaarheid van hun regio snel, eenvoudig en nauwkeurig in te zien. In deze lezing worden de ervaringen met de concrete use-cases bij BAM Infra toegelicht.

Zaal 19/20/21 (een zaal)

• Verkeersontwerp en verkeersgedrag

Gerard Tertoolen en Joep Lax (XTNT)

Gerard Tertoolen (verkeerspsycholoog) legt uit hoe de 'verkeersmens', de mobilist in elkaar steekt: hoe die nadenkt, wat die ziet en wat haar of hem triggert of juist irriteert. Vervolgens laat Joep Lax met een aantal voorbeelden zien hoe je die kennis kunt toepassen in de dagelijkse ontwerppraktijk. Beiden laten zien hoe je bij werk in uitvoering zaken beter kunt regelen. En hoe je bij schijnbaar 'onoplosbare onveilige punten' ineens tot verbeteringen kunt komen door de zaak te benaderen vanuit gedrag en psychologie. Ten slotte willen de sprekers een discussie aangaan met de zaal over het onderwerp 'wat doen we met de speedpedelec?'

Begeleidingscommissie

Sinds jaar en dag beoordeelt de Begeleidingscommissie de jaarlijks ingezonden papers. Eerst voor de toenmalige 'CROW- Verkeerskundige Werkdagen', en sinds de samenvoeging van dit congres met de toenmalige Verkeers-technische Leergangen van ANWB/Verkeerskunde, ook voor de papers voor het Nationaal verkeerskundecongres.

Kwaliteitsborging

Taak van de commissie is de papers te beoordelen op kwaliteit. Hiermee wordt jaarlijks nieuwe vakkennis geborgd, dan wel worden actuele discussies aangezwengeld op basis van een discussiepaper. Sinds twee jaar maakt deze commissie ook een keuze voor presentatiepapers en voor publicatiepapers. Bovendien nomineert de commissie drie papers voor de titel Beste Bijdrage 2017.

De begeleidingscommissie 2017 bestaat uit:

Martin van Maarseveen	Universiteit Twente / ITC (voorzitter)	Ineke Spapé	NHTV / SOAB
Bart Brenninkmeijer	Nederlandse Spoorwegen	Aad de Winter	Rijkswaterstaat / WVL
Gijs van der Kolk	Gemeente Zwolle	Will Clerx	Gemeente Rotterdam
Cécile Cluitmans	Arcadis	Ton Hendriks	ANWB
Erik de Kievit	Gemeente Amsterdam	Frans Heijnis	CROW
Cor van der Klaauw	Provincie Groningen		
Govert Schermers	SWOV		

Raad van Advies NVC 2017

Ieder jaar stelt de congresorganisatie een Raad van Advies samen met vertegenwoordigers van overheden, markt, advieswereld, onderwijs en kennisinstellingen. Deze Raad adviseert de congresorganisatie over het thema, de keynotes en de zogenoemde 'vrije sessies'.

In 2017 bestaat de Raad van Advies uit:

Frans Botma	Gemeente Den Haag	Johan Overvest	Gemeente Bunnik
Jan Willem Grotenhuis	Provincie Overijssel	Ron Bos	Gemeente 's-Hertogenbosch
Joris Willems	Hogeschool Diepenbeek, België	Rob Eenink	SWOV
Jan van der Waard	KiM	Koos Louwerse	Ligtermoet & Partners
Robin van Haasteren	Vialis	Ton Hendriks	ANWB

Nóg meer inspirerende papers

Hieronder vindt u de lijst met alle papers die door de begeleidingscommissie positief beoordeeld zijn, maar niet konden worden geselecteerd voor presentatie. Bent u benieuwd naar de integrale versies van deze indrukwekkende papers? Kijk dan op www.nationaalverkeerskundecongres.nl/kennisdelen

- Sneller op weg met minder informatie** | Bas Hendriksen
Trefwoorden: Belijning, markering, snelfietsroute, verkeersveiligheid, herkenbaarheid
- Data Science in de verkeerskunde, tijd voor een vernieuwde blik op verkeerskundige data** | George Stern
Trefwoorden: Verkeerslichtenregeling, kruisconfiguratie, topologie, Big Data
- Wiki Meet en Weet** | Jurgen de Haan
Trefwoorden: Meten
- 629 – 570 verkeersdoden = 130 km/uur** | Martin Kroon
Trefwoorden: Verkeersdoden, trends, verhoging snelheidslimieten, autosnelwegen, smartphonegebruik
- Sneller op weg met minder informatie** | Ruben Loendersloot
Trefwoorden: Wegbeeld, wegbeleving, doorstroming, bebording, verkeersveiligheid
- Keuze voor fiets en voetganger in Utrecht: aanpak voor de kwaliteitsimpuls van de Westelijke Stadsboulevard** | Tineke Mateboer
Trefwoorden: Mobiliteit, fiets, voetganger
- Verkeerstellingen onder de loep** | Carl Stolz
Trefwoorden: Verkeer tellen, evaluatie, kwaliteitsmeting, ArcGIS online
- Assessing traffic safety of Dutch weaving sections** | Ilse Oude Vrielink
Trefwoorden: Weefvakken, SSAM, conflicten, surrogate veiligheidswaarden, veiligheid
- Verkeerskunde en de Langetermijnvisie op tunnels in Nederland** | Leen van Gelder
Trefwoorden: Ontwikkelingen, Menselijke factor, Overheidsbeleid, Omgevingsdenken, Gezamenlijke uitdagingen
- De open verkeersregelaar op weg naar een open source ITS applicatie voor de iVRI** | Menno van der Woude
Trefwoorden: ITS, iVRI, innovatie, open source
- Social Traffic Management** | Ruud van den Dries
Trefwoorden: Social Media, Traffic Management, Verkeersinformatie, Mobility-as-a-service
- Subjectieve verkeersveiligheid objectief in beeld – Rotterdam Centrum** | Mark van Schuylenburg
Trefwoorden: Subjectieve verkeersveiligheid, Weginrichting, Gedrag, Verkeersenquête, Rotterdam Centrum
- SimSmartMobility: inzicht in de effecten van Smart Mobility maatregelen door simulatie** | Isabel Wilmink
Trefwoorden: Smart Mobility, simulatie, C-ITS, effecten
- Betaald parkeren afschaffen: hoe pakt dat uit?** | Ed Graumans
Trefwoorden: Betaald parkeren, gratis parkeren, effectmeting en evaluatie, parkeerbeleid
- Parkeerbeheer van de toekomst** | Elisio Baptista
Trefwoorden: Parkeren
- Openbaar vervoer voor Duin- en Bollenstreek: feiten en opties** | Joseph J.M. Evers
Trefwoorden: Automobilititeit
- De rode loper uit voor autodelen** | Martien Das, Friso Metz
Trefwoorden: Autodelen, MaaS, Smart Mobility, transitie, gemeentelijk beleid
- Botsende concessies** | Rianne Maria Roeleveld
Tram, incidenten, zwakkere verkeersdeelnemer, Tram waarschuwinginstallatie (TWI), Blackspot-analyse
- Het Brabant mobiliteitsnetwerk** | Tim Wille
Trefwoorden: mobiliteit, Brabant, community

Lees deze papers op: www.nationaalverkeerskundecongres.nl/kennisdelen

Bedankt voor
uw komst
en graag
tot ziens
in 2018!

Dit congres is een evenement van:

